

Δημόσιες Συμβάσεις στον αστερισμό του Covid-19

ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Οι δημόσιες συμβάσεις συνιστούν ένα νευραλγικό τομέα της δημόσιας λειτουργίας, που επιτρέπει στους δημόσιους φορείς να επιτυγχάνουν αποτελεσματικά τη δημόσια αποστολή τους. Ταυτόχρονα, όμως, συνδέεται άμεσα με την πραγματική οικονομία. Αποτελεί μέρος της σύγχρονης καθημερινής ζωής, επηρεαζόμενος άμεσα από τις τρέχουσες κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις.

Η πρόσφατη εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 στη Χώρα μας, αναγκάζει όλους μας να προσαρμοστούμε στις νέες εξαιρετικές συνθήκες. Ταυτόχρονα, όμως, καθιστά απαραίτητη τη λήψη από τους δημόσιους φορείς της δέσμης των μέτρων εκείνων που είναι απαραίτητα, καταρχήν, για την προστασία της δημόσιας υγείας. Η διασφάλιση, συνεπώς, της απρόσκοπτης και ταχύτατης, εν προκειμένω, ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, καθώς και η προσαρμογή της σχετικής διαδικασίας στα νέα δεδομένα συνιστά πρωταρχική προτεραιότητα.

Παρά τα αυστηρά μέτρα και τους σημαντικούς περιορισμούς κυκλοφορίας που λήφθηκαν από τις

κρατικές αρχές για την αντιμετώπιση της διασποράς του κορωνοϊού, η διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων μπορεί να εξελίσσεται απρόσκοπτα.

Τούτο οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην ηλεκτρονικοποίηση του οικοσυστήματος των δημοσίων συμβάσεων, που θεσμοθετήθηκε κατά τα τελευταία χρόνια, περιορίζοντας την διαπροσωπική επαφή σε σημαντικό βαθμό, τόσο κατά την υποβολή των προσφορών, όσο και κατά την αποσφράγιση και αξιολόγησή τους. Για τον ίδιο λόγο, η λειτουργία της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.) συνεχίζει κανονικά και εξακολουθούν να ισχύουν οι προβλεπόμενες προθεσμίες για την υποβολή και εξέταση προδικαστικών προσφυγών.

Παράλληλα, η υποβολή και εκδίκαση αιτήσεων αναστολής από τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια, κατά των πράξεων που εκδίδονται από την Α.Ε.Π.Π., ρητώς εξαιρείται από το, έως και σήμερα ισχύον, πλαίσιο για την αναστολή της λειτουργίας των δικαστηρίων της Χώρας, γεγονός που επιτρέπει την ολοκλήρωση των διαδικασιών ανάθεσης.

Ο ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Παρά τα αυστηρά μέτρα και τους σημαντικούς περιορισμούς κυκλοφορίας που λήφθηκαν η ανάθεση δημοσίων συμβάσεων μπορεί να εξελίσσεται απρόσκοπτα.

Χάρη στην ηλεκτρονικοποίηση των διαδικασιών έχουν μειωθεί δραστικά οι διαπροσωπικές επαφές κατά την υποβολή και αξιολόγηση των προσφορών.

Η λειτουργία της Α.Ε.Π.Π. παραμένει ανεπηρέαστη και οι προθεσμίες ως προς την υποβολή και εκδίκαση προσφυγών ισχύουν κανονικά.

Η κατάθεση και εκδίκαση αιτήσεων αναστολής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων δεν έχει ανασταλεί.

ΕΠΙΣΠΕΥΣΜΕΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Οι εθνικές αρχές εισήγαγαν δέσμη μέτρων με τις πρόσφατες ΠΝΠ που προβλέπουν τη δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης και σε απευθείας αναθέσεις

Η εξάπλωση του κορωνοϊού COVID-19 αποτελεί μία απρόβλεπτη, έκτακτη και εξαιρετική υγειονομική κατάσταση, για την αντιμετώπιση της οποίας απαιτείται ταχύτητα και αποτελεσματικότητα.

Το οικείο ενωσιακό πλαίσιο για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προβλέπει χρήσιμα εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν, προκειμένου να καλυφθούν οι άμεσες και επιτακτικές ανάγκες των δημοσίων φορέων.

Σε ένα πρώτο επίπεδο, προβλέπει σημαντική σύντμηση των ελάχιστων προθεσμιών για την υποβολή προσφορών. Στην «επισπευσμένη ανοικτή διαδικασία» η προθεσμία για την υποβολή των προσφορών μπορεί να συντμηθεί σε 15 ημέρες, ενώ στην «επισπευσμένη κλειστή διαδικασία» οι προθεσμίες για την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής και των προσφορών μπορούν να συντμηθούν σε 15 και 10 ημέρες αντίστοιχα.

Σε ένα δεύτερο επίπεδο, παρέχει το επιπρόσθετο εργαλείο της «διαδικασίας της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης», για την αντιμετώπιση κατεπείγουσών και απρόβλεπτων αναγκών. Για την προσφυγή, μάλιστα, στην εν λόγω διαδικασία δεν απαιτείται η παροχή σύμφωνης γνώμης από την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, **δεδομένου ότι από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας, όπως είναι η διάδοση του νέου κορωνοϊού COVID-19** ([βλ. Ανακοίνωση ΕΑΑΔΗΣΥ](#)).

Στο ίδιο πνεύμα, οι εθνικές αρχές, εισήγαγαν δέσμη έκτακτων μέτρων στις πρόσφατες Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου

(ΠΝΠ) που προβλέπουν τη δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης και σε απευθείας αναθέσεις για την κάλυψη αναγκών, όπως, ιδίως, η προμήθεια ειδών ατομικής υγιεινής και μέσω συλλογικής προστασίας, η παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, απολύμανσης και φύλαξης κτιρίων, καθώς και η προμήθεια των απαραίτητων υλικοτεχνικών μέσων για την εξ αποστάσεως παροχή εργασίας και την πραγματοποίηση τηλεδιασκέψεων.

Οι περισσότερες από αυτές τις ρυθμίσεις έχουν αποσπασματικό χαρακτήρα και ρυθμίζουν τη σχετική δυνατότητα συγκεκριμένων αναθετουσών αρχών, ανάλογα με το Υπουργείο από το οποίο εποπτεύονται, θέτοντας, ορισμένες εξ αυτών, ως όριο απευθείας αναθέσεων το ποσό των 60.000,00 €, ενώ ορισμένες άλλες παρέχουν τη δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης άνευ περιορισμού του οικονομικού αντικειμένου. Παρόλα αυτά καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα φορέων του δημοσίου τομέα και ένα επαρκές πλαίσιο προμηθειών και υπηρεσιών, αναγκαίων για την αναχαίτιση της υγειονομικής κρίσης. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης δε συνεπάγεται πάντοτε την εξαίρεση των διαδικασιών αυτών από τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Ειδική πρόβλεψη εισήχθη και για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίοι επιτρέπεται να προσφεύγουν στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης για την

Οι ειδικές συνθήκες για την αποτροπή της εξάπλωσης του κορωνοϊού συνιστούν γεγονότα ανωτέρας βίας

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ

Ως προς τις διαγωνιστικές διαδικασίες που είναι εν εξελίξει προβλέπεται η δυνατότητα αναβολής, παράτασης ή και αναστολής κάθε προθεσμίας

προμήθεια υλικών και την παροχή υπηρεσιών αναγκαίων για το σκοπό αυτό, ενώ, στην περιπτώσεις αυτές, αυξάνεται και το όριο για την υπαγωγή των σχετικών συμβάσεων στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου στις 900.000,00 €.

Παράλληλα, ειδική μέριμνα υπήρξε και ως προς τις εν εξελίξει διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων, αφού τα νέα έκτακτα μέτρα προβλέπουν τη δυνατότητα αναβολής των διαδικασιών ανάθεσης, παράτασης των προθεσμιών υποβολής των προσφορών, καθώς και αναστολής κάθε προθεσμίας κατά το στάδιο της ανάθεσης ή εκτέλεσης μιας δημόσιας σύμβασης.

Σε κάθε περίπτωση, τέλος, δεν θα πρέπει να λησμονείται από τους δημόσιους φορείς ότι **τα έκτακτα μέτρα** για την αντιμετώπιση της διασποράς του κορωνοϊού **επιβάλλουν και την ανάλογη προσαρμογή των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης**. Επί παραδείγματι, ενόψει της αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων της Χώρας, ανακύπτει ζήτημα αναφορικά με τη δυνατότητα προσκομιδής από τους προσωρινούς αναδόχους των πτωχευτικών πιστοποιητικών. Με πρόσφατη ρύθμιση προβλέφθηκε, σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας έκδοσης δικαιολογητικών, να μην απαιτείται η προσκομιδή αυτών, αλλά να γίνεται προσωρινώς δεκτή, σε αντικατάσταση των συγκεκριμένων αυτών δικαιολογητικών, η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης ότι δεν συντρέχει κάποιο νόμιμο κώλυμα συμμετοχής

τους στη διαδικασία.

Η αντιμετώπιση της εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού απαιτεί την προσαρμογή όλων μας και δημιουργεί νέα δεδομένα στην οικονομική ζωή της Χώρας, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε με υπομονή και αποφασιστικότητα.

Στο **Παράρτημα** που ακολουθεί έχουν συγκεντρωθεί σε ενοποιημένο κείμενο όλες οι διατάξεις που πραγματεύονται θέματα δημοσίων συμβάσεων και έχουν θεσπιστεί με ΠΝΠ.

Για περαιτέρω πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στο γραφείο μας, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση info@gmlaw.gr, είτε τηλεφωνικά καλώντας στο 211 770 0 670.

Δυνατότητα υποβολής υπεύθυνης δήλωσης σε περίπτωση αδυναμίας έκδοσης δικαιολογητικών

Η δικηγορική εταιρεία «Μιχαηλόπουλος & Συνεργάτες», με πολυετή εμπειρία στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, υποστηρίζει οικονομικούς φορείς, τόσο κατά τη συμμετοχή τους σε νέες διαγωνιστικές διαδικασίες που δημοσιεύονται υπό το νέο εξαιρετικό καθεστώς, όσο και επί διαγωνιστικών διαδικασιών που είναι ήδη εν εξελίξει.

Επίσης, συνδράμει αναθέτουσες αρχές, στο πλαίσιο των νέων συνθηκών, παρέχοντας στοχευμένη νομική υποστήριξη για την επιτυχή διαμόρφωση νέων επισπευσμένων διαδικασιών ανάθεσης, καθώς και για την επίλυση ζητημάτων που έχουν προκύψει κατά την ολοκλήρωση εν εξελίξει διαγωνισμών.